

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Mikołaj Pawlak

Warszawa, 10 sierpnia 2022 roku

ZSS.422.20.2022.KK

Pan
Kamil Bortniczuk
Minister Sportu i Turystyki

Szanowny Panie Ministrze,

w ubiegłym roku sygnalizowałem ówczesnemu Ministrowi Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu¹ oraz Ministrowi Rozwoju, Pracy i Technologii potrzebę podjęcia działań na rzecz uregulowania warunków technicznych realizacji oraz użytkowania obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (parków linowych), w tym zachęcałem do podjęcia współpracy międzyresortowej w tym zakresie.

Z uwagi na to, że w październiku 2021 r.² utworzono Ministerstwo Sportu, w skład którego weszły komórki organizacyjne dotychczasowego Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, ponownie chciałbym zwrócić uwagę na przedstawioną problematykę.

Trwający okres wakacyjny jest czasem odpoczynku i wytchnienia dla małoletnich po zakończonym roku szkolnym. Niesłabnącą popularnością cieszą się funkcjonujące na terenie całego kraju parki linowe – są miejscem, w którym dzieci mają okazję zmierzyć się z licznymi przeszkodami, mogą potwierdzić swoją sprawność ruchową oraz przezwyciężyć słabości. Wysiłek fizyczny jest dobrą odmianą po długotrwałym wysiłku umysłowym.

Oferta parków linowych jest bardzo bogata: zróżnicowane są poziomy trudności poszczególnych torów oraz liczba i stopień trudności pokonywanych przeszkód. Wielokrotnie wyposażone są w niezwykle popularne „tyrolki” służące do przejazdów pomiędzy poszczególnymi etapami tras.

Parki linowe atrakcyjne są zarówno dla małych dzieci, jak i młodzieży z uwagi na pokonywanie tras na różnej wysokości nad ziemią. Szczególnie ta ostatnia okoliczność

¹ wystąpienie generalne z dnia 20 lipca 2021 r., monit z dnia 22 września 2022 r.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Sportu

Rzecznik
Praw Dziecka
Mikołaj Pawlak

sprawia, że z uwagi na możliwość potencjalnych groźnych w skutkach wypadków miejsca te powinny być szczególnie zabezpieczone i objęte nadzorem.

Tym samym wysoce niepokojące są w mojej ocenie wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli w obszarze bezpieczeństwa obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej³. Wynikało z nich, że w Polsce brakuje kompleksowych regulacji prawnych określających wymogi dotyczących budowy i utrzymania tych obiektów.

Dokonując analizy stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych, NIK podkreśliła, że: „**W przepisach nie znajdziemy definicji parku linowego**, tj. konstrukcji linowej zamontowanej na drzewach lub palach, która służy do zabawy na wysokości. Ostateczna ocena, czy budowa parku linowego będzie prowadzona na podstawie zgłoszenia, pozwolenia na budowę, czy będzie zwolniona z tych obowiązków, należy do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej (starosty), który w oparciu o przepisy ustawy *Prawo budowlane* oraz konkretnego stanu faktycznego, zobowiązany jest zająć w tej sprawie wiążące stanowisko”.

Następnie NIK sygnalizowała, że „w Polsce **brak jest przepisów określających zasady funkcjonowania parków linowych**. Dotyczy to zarówno zasad konstruowania takich obiektów, sprawowania codziennej kontroli nad ich stanem technicznym i bezpieczeństwem użytkownika, obowiązku stosowania sprzętu asekuracyjnego, jak i odpowiedniego przygotowania pracowników obsługujących obiekt. Brak jest również obowiązku przeszkolenia użytkowników przed rozpoczęciem korzystania z parku linowego (szkolenie teoretyczne oraz szkolenie praktyczne na trasie szkoleniowej obejmujące zasady bezpiecznego poruszania się po obiekcie). Wymagania takie zawarte są w normach dotyczących torów linowych (PN-EN 15567-1:2015-08 *Urządzenia sportowe i rekreacyjne – Tory linowe – Część 1: Wymagania dotyczące konstrukcji i bezpieczeństwa*⁴ oraz PN-EN 15567-2:2015-08 *Urządzenia sportowo-rekreacyjne – Tory linowe Część 2 Wymagania dotyczące eksploatacji*⁵). Jednak ich stosowanie, podobnie jak w przypadku PN dotyczących placów zabaw czy siłowni plenerowych, nie jest obowiązkowe. Powyższe normy zostały

³ Informacja o wynikach kontroli NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM OBIEKTÓW MAŁEJ INFRASTRUKTURY SPORTOWO-REKREACYJNEJLSZ.430.002.2019 Nr ewid.175/2019/P/19/101/LSZ, Źródło: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/rekreacja-i-kultura/mala-infrastruktura-sportowo-rekreacyjna.html>

⁴ W której określono wymagania bezpieczeństwa w odniesieniu do projektu, konstrukcji, kontroli i konserwacji torów linowych i ich komponentów.

⁵ Norma ta dotyczy eksploatacji torów linowych zdefiniowanych w EN 15567-1. Określono w niej wymagania dotyczące eksploatacji w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i usług podczas stosowania do celów rekreacyjnych, treningowych, edukacyjnych lub terapeutycznych.

udostępnione przez Polski Komitet Normalizacyjny tylko w języku angielskim. Również branża parków rozrywki, do których zaliczyć można także parki linowe, nie posiada szczególnych regulacji prawnych. Działalność gospodarcza na takich obiektach prowadzona jest na zasadach ogólnych”.

Niepokojące były również ustalenia dotyczące wyników przeglądów okresowych skontrolowanych parków: „(...) Negatywny wynik przeglądu uzyskało 18 parków skontrolowanych w 2017 r. (40,1%) oraz 25 w I półroczu 2018 r. (49%). Najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczyły nieodpowiedniej technologii montażu lin stalowych, zużycia mechanicznego niektórych elementów oraz zdrowotności drzew (...)”. Ponadto powołany przez Najwyższą Izbę Kontroli biegły przeprowadził oględziny dwóch parków linowych w zakresie ich zgodności z normą PN-EN 15567-1:2015-08 i dokonał przeglądu używanego w nich sprzętu asekuracyjnego. Stwierdził niezgodności z PN oraz zagrożenia wystąpienia urazów u osób korzystających z tych obiektów.

Temat bezpieczeństwa na wskazanych obiektach był również pośrednio przedmiotem zainteresowania Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁶, który dokonał kontroli materiałów asekuracyjnych wprowadzanych do obrotu między innymi na tego typu obiektach.

Ówczesna Minister Rozwoju w piśmie z dnia 29 stycznia 2020 r.⁷ skierowanym do Prezesa NIK poinformowała, że w jej opinii nie wydaje się uzasadnione, aby minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa był organem właściwym do wprowadzenia standardów obejmujących kompleksowo zasady budowy, wyposażenia, zagospodarowania i bieżącego utrzymania w należytym stanie obiektów przeznaczonych do rekreacji takich jak place zabaw, skateparki, parki linowe oraz innych o podobnym charakterze, a także zasad ich bezpiecznego użytkowania. W ocenie Minister Rozwoju wydanie stosownych rozporządzeń regulujących warunki techniczne oraz warunki użytkowania dla obiektów przeznaczonych do rekreacji rozważone powinno zostać przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej.

⁶ UOKiK przeprowadził kontrolę (wyniki opublikowane 4.02.2021 r.) mającą na celu ocenę, czy wprowadzone do obrotu środki asekuracyjne - liny, uprząże, karabinki, należące do grupy środków ochrony indywidualnej kategorii III, spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/425 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie środków ochrony indywidualnej oraz uchylającego dyrektywę Rady 89/686/EWG1.

⁷ DKT-II.0810.4.2020 IK.1140409

W odpowiedzi udzielonej przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii⁸ wskazano, że ministerstwo czeka na zaproszenie ministra właściwego do spraw sportu do podjęcia prac dotyczących wskazanego zagadnienia. Wobec tego, że nie uzyskałem w ubiegłym roku stanowiska Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu dotyczącego przedstawionej problematyki, stosownie do art. 10a ust.1 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2020 r. poz. 141) zwracam się do Pana Ministra z wnioskiem o podjęcie działań na rzecz uregulowania warunków technicznych realizacji oraz użytkowania wskazanych obiektów, w tym podjęcia współpracy międzyresortowej w tym zakresie, w szczególności odnośnie określenia zasad bezpieczeństwa dla dzieci.

Łopusz uprzejmie

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Mikołaj Pawlak
Mikołaj Pawlak

⁸ Pismo 4.08.2021 znak sprawy DKT-II.0810.4.2020